

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. XVIII. De ministro, qui indignum invitat, aut ei ministrat Sacramentum.
Ubi, an minister sciens indignitatem petentis Evcharistiam ex sola
confessione possit eam negare sine revelatione ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

nullo ministro non excommunicato etiam actualiter parato potente dignè, sed indignè ministratio poteſt ſine cauſā rationabili peti Sacramentum, conſtat hoc ex proximè dictis vers. Infert Soarez. Conſimatur, quia nulli debemus injicere laqueum, lan. de vidnis. 2. 37. q. 1. & Matth. 18. va homini per quem ſcandalum venit.

Ex cauſa verò rationabili nimirum neceſſitatis, vel utilitatis juxta explicacionem num. 137. & seq. licetē peti poteſt Sacramentum à ministro iniquo potente ministrare licetē, etſi non ſit paratus; ſi tenetur ex officio, ſufficit ſola utilitas (augmentum enim gratiæ eſt petenti valde utile) uti etiam ſufficit respectu miniftri non obligati aetu parati, ſecus ſi non ſit aetu paratus. Totum hoc colligitur ex nn. 137. & seq.

Observat cit. Arriaga num. 22. ut neceſſitas excusat à peccato petentem ſuf-

ficere etiam minorem, quam ſit neceſſitas gravis, vel implendi præceptum confeſſionis, aut communionis, ut ſi minister digneſ ſit valde morofus, vel indoctor, & ideo minus ſatisfacturus proponendis difficultatibus, vel notabiliter minus directurus, vel inſtit lucrum indulgentiarum, aut eſſet diuſ Sacramentum diſſeren- dum, aut eſt festum ſolenne, quo conſuevi ſumere Euchariftiam, aut addit Spor- rer Theologia Sacramentalis paſt. 1, c. 3. num. 179. ſi indigcas facro pro de- functo amico: & ex Gobat. tr. 1. nn. 265. reſolvit, quod videns turpiffime paulo ante jocantem cum puella, aut horrendè blaſphemantem, adhuc poſſit ei oſterre infantem baptizandum, aut ſu- peccata conſiteri, praſumi enim poſteſ, quod ſit præmissurus conſitionem, con- feſſio enim ad horum administratio- nem non eſt neceſſaria.

* *

S. XVIII.

De ministro qui indignum invitat, aut ei ministrat Sacra- mentum. Ubi, an minister sciens indignantem petentie Eucha- riftiam ex ſola confeſſione poſſit eam negare ſine re- velatione confeſſionis.

140. Quæres quinto an' minister Sa- cramenti poſſit licite mini- strare Sacramentum indigno, aut etiam hunc invitare ad fuſceptionem. Suppo- nendum eſt, quod minister debeat eſſe fi- delis diſpенſator ex 1. ad Corinth. 4. id.

circo ex charitate in proximum; ac ex Religione in Sacra-menta, horumque Au- thorem teneri impedi- re, ne quis indi- gnè fuſcipiat Sacra-menta, ſi commode poſteſ, id eſt, ut explicat Arriaga, cit. D. 21. num. 1. ſi ſinè damno pro- prio

prio, sive infamia alterius, sive ullo scandalo.

Respondeo nunc primo: Minister non potest licetè invitare scientes indignum ad receptionem, quandò dignè non potest suscipere, non enim esset fidelis dispensator sed ageret contra charitatem scandalizando, & sacrilegè adversus Religionem. *Dando sanctum Canibus, & mittendo margaritas ante porcos contra mandatum Christi. Matth. 7. v. 6.* Licet è contra invitare, potentem suscipere licetè, exemplo Christi invitantis Judam cum cæteris Apostolis ad Eucharistiam sumendam. Ratio quia invitatio hæc erat actio honesta, quamque Judas poterat honeste exequi se convertendo, confessio enim nondum fuerat præcepta: eratque causa rationabilis eum invitandi, nè infamaretur citat. Arriag. *nn. 2.*

Populus, ut die festo audiat sacrum in defectu probi sacerdotis licetè invitare indignum, quia inductio non est intrinsecè mala, potestquè se disponere per confessionem, vel in defectu Confessarij per contritionem, Soarez cit. *Sec. 2. in fin.*

141. Respondeo secundò nunquam potest minister per se loquendo ministrare Sacramentum scienter indigno, hoc enim est cooperari peccato contra charitatem, & Sacrilegio suscipientis contra Religionem per num. 140.

Dixi *scienter indigno*, seu peccatori, quia non sufficit levis suspicio, immo nec probabilis de indignitate, at bene violenta, ità Soarez *to. 3. in 3. p. D. 67. Sec. 6.* loquens de Eucharistia. Ratio primi, quia levis est imprudens, ac temeraria. Ratio secundi, quod proba-

bilis suspicio sit, quæ sufficit ad gignendum dubium de dignitate recipientis non tamen ad formandum absolutum judicium de ejus delicto, sed hoc ipso negari non potest, quia in dubio est melior conditio possidentis, & quamdiu quis non sufficienter probatur malus, præsumendus est bonus, si dicas, Sacramentum habet jus, ut tractetur dignè. Respondeo cum Soarez dantem nihil agere contra hoc jus etsi forte recipiens tractet indignè, cum enim indignitas ministrantem lateat, ei nequit imputari, quia recipiens habet jus certum, quo non potest spoliari ad delictum dum.

Ratio tertij de violentâ suspicione est, quod hæc tollat famæ jus, æquivalet enim morali certitudini, eamque generat, nam innititur talibus conjecturis, quæ non patiuntur judicium probabile de contrario: exemplum passim ponunt in eo, qui repertus est nudus cum nuda, hoc signum fundat violentam suspicionem fornicationis.

Potest autem suspicio violenta esse publica, ist est, per multorum ora sparsa, aut occulta. Ut publicè negetur Eucharistia, suspicio violenta debet esse publica, Maurus. *to. 13. q. 170 nn. 21.*

Verum etsi passim DD. Juristi & Theologi tractent, quando censendum sit delictum publicum, notorium, manifestum, famosum, aut occultum, pauci tamen distinctè in hac questione, an, & quando indigno petenti Sacramentum debeat denegari, procedunt?

Conveniunt omnes, quod publico peccatori, sive publicè sive occultè, & occulto occultè petenti sit denegandum. nisi prior de delicto publicè signa penitentiae

sentia dederit, aut si publicè dare nequirit, publicetur illum resipuisse ad tollendum scandalum, ob quam rationem illi publicè dari non potest, præberet enim minister occasionem de se malè sentiendi, reverentia verò debita Sacramento universaliter probat non dandum ulli ex ipsis, licet enim cesset ratio scandali, non tamen cessat Sacilega tractatio.

Item certum est, quod occulto occultè petenti non possit recusari ministratio Eucharistie, Ordinis, Extremæ Unctionis, Matrimonij, Confirmationis, quando indignitas scitur unicè ex confessione Sacramentali, ob inviolabilitatem sigilli, licet alias periculum mortis immineat ex denegatione. Adhuc tamen ex his non est liquidum, qualiter *ly publicum* in ista quæstione sit sumendum.

142. Ad hanc quæstionem inhæreo Eximio Doctori Soarez *cit. D. 67. de Euch. Ses. 5.* distinguuntur varios gradus occulti, & publici. Peccator occultus tripliciter dicitur, primò quando solus Sacerdos novit delictum. Secundò, si unus, vel alter novit certò delictum, apud alios autem laborat publicâ suspicione, aut rumore, aliquaque inde ortâ infamia, quo casu dicitur delictum famosum. Tertiò si sit scitum, seu notum tribus, aut quatuor, adhuc censetur in gradu occulti, vocatur autem probabile, quia sufficienter probari potest in foro externo.

E contra publicum delictum, proinde publicus peccator bisarium esse potest, nempe, vel evidentiâ juris, aut facti: primo modo fit quis publicus peccator juridice *convictus de criminis per propriam con-*

fessionem, vel post legitimam testiura probationem, per sententiam, & declarationem judicis. Evidentia facti fit publicus, dum factum est pluribus nōtum.

Quod autem personis oporteat innotuisse. DD. variant, nam Adrianus poscit decem, quia pauciores non constituunt populum. Navar. cum Sylvest. est contentus sex, totidem enim sunt major pars populi conflati ex denario, qui sufficit, ut communis dicatur populus: S. Thomas teste Soarez in præsenti materia illud duntaxat delictum vocat absolute publicum, & notorium, quod nulla tergiversatione potest celari, *ex C quæstum, & C. tuanos de Cobabit. Cleric. & mulier.*

Nunc respondent citati Doctores absolutè negari non posse Eucharistiam publicè petenti, nisi delictum sit publicum publicitate, juris, vel facti, nullâ tergiversatione celabilis.

At melius distinguit Soarez, quod Peccator dupliciter possit esse publicus: vel respectivè, vel absolute. Respectivè publicum desumitur ex comparatione factâ ad modum, quo petit Sacramentum, nempe dum est tam publicum ejus peccatum, quam petitio Sacramenti, ut si non norunt illud (quod alias est absolute occultum, ut si innotuit duobus tantum, vel tribus) coram quibus petitur.

Absolute publicum vocat, quod est notum multis notitiâ juris, aut facti, cum hac publicitate stare potest ignorantia delicti in præsentibus petitionibus.

Hac datâ distinctione tria concludit, primò si est absolute publicum publicitate juris, aut facti negari debet, et si præsen-

sentibus omnibus sit ignotum, quia nullum habet jus petendi etiam coram his horum enim ignorantia non dat peccatori jus amissum.

Secundò ut denegari possit, satis est publicitas respectiva, quia hæc efficit cefare infamiam, & scandalum.

Tertio in casu, quo, vel omnes, aut aliqui præsentium ignorant delictum, nequit denegari extra casum, quo est publicum publicitate juris, aut facti, quia extra hunc casum delictum non est publicum absolutè, uti supponitur, nec respectivè, seu respectu præsentium, supponuntur enim aliqui præsentes ignorare, & simul deesse publicitas delicti, ergo ad summum est probabilitas delicti, sed probabilitas delicti non facit publicum, quamdiu autem non est publicum, haber jus Sacramentum petendi publicè, donec proberetur in judicio, seu fiat publicum.

Ex prima conclusione deduco: quod ejusmodi peccatori juridicè publico in uno loco possit, debeatque denegari Sacramentum, potenti in alio loco, in quo ignoratur delictum. Ratio, quia denegatio non est contra iustitiam, ob amissum omne jus in famam, nec contra charitatem, nam dum petens est indignus jus charitatis cessat, cò quod se irrationaliter ingerat sponte, atque adeò prævalet reverentia Sacramento debita, supponitur nondum emendatus. Deductio hæc est Soarij *Conclus. 3.* contra Less. Dicastill. plerisque damnantes mortalis contra charitatem, quandò tardè, aut nunquam permearet infamia ad eum locum.

143. Sufficitne Ministro aut censeatur non conferre indigno, quod illi non
R. P. Karch. Diff.

conset indignitas potenti, vel verò obligetur minister ante ministrationem præmittere examen de dignitate recipientis, & quantum illud esse oporteat, hoc autem videtur nimis onerosum, ac contra regulam *c. fin. de præsumpt. primà facie præsumitur Idoneus, nisi aliud in contrarium ostendatur.*

Difficultati eximius Doctor Soarez *cit. D. 18. sec. 2.* satisfacit dicendo etsi in omnibus verum sit, quod omnis homo, quem non constat esse malum, sit præsumendus bonus, attamen, ut hoc judicium præsumptionis feratur, prudenter sit necessaria circa quodvis Sacramentum, juxta cuiusvis naturam, aut conditionem, proinde regula universalis statui non potest, quanta diligentia sit necessaria, ne margaritæ ante porcos projiciantur.

Sic natura Baptismi adulto conferendi poscit notitiam fidei, ac dispositionem tollentem obicem gratiæ regeneranti: ideo minister tenetur inquirere de fide baptizandi, hujusque morali diligentia circa dispositionem. In Eucharistia, & Confirmatione publicè conferendis satis est non esse in mortali, quæ præsumptio formanda est, dum de opposito non constat, in Sacramentis, quæ ex universalis Ecclesiæ praxi conferri non solent sine prævio examine, ut Ordo, Extrema Unctio, Confirmatio uni, vel alteri privatim conferenda (in solemni collatione non solet fieri) etiam de non suspectis solet examen præmitti. In Ordine, & Matrimonio inquiritur de moribus, vita & impedimentis. In extrema unctione de præmissa pœnitentia, & viatico. In horum autem defectu de modo piè vivendi. In

O

Poeni-

Poenitentia, cum sit instituta per modum judicij accuratiū examen spectat ad ministrum utpote judicem.

144 Ex n. 141. resolvitur: per se loquendo nequit e. g. Cajo offerri matrimonium scienter, ac indignè id contrahero. Quia cum conjuges sint ministri hujus Sacramenti, offerens matrimonium vellet indigno ministrare hoc Sacramentum, et si enim probabilis opinio excusat à peccato mortali conjuges ut præcisè ministri sunt in statu peccati mortalis contrahentes, omnes tamen damnant mortalis, ut recipientes. Sanch. lib. 2. de matri. D. 6. num. 3. Imò probabilius est, quod etiam ut ministri eundem reatum contrahant per tradita in tract. Canonist. de matr. num. 101. verf. Inf. 4. Quia gravitas culpæ in ministro non defumitur ex consecratione, seu deputatione ministri, sed ex eo, quod conficiens Sacramentum etiam ex non officio agut nomine principalis sanctissimi DEI, & Christi exerceatque actionem sanctissimam nempe Sacralementem per se tendentem ad effectum sanctissimum, qui est gratia sanctificans, ita Bernal. de Sacram. D. 17. sec. 6. §. 1. & 2. Lugo de Sacram. D. 8. num 149. contra multos mortalitatem peccati defumentes ex ministri consecratione, aut deputatione Ecclesiæ cum Soarez de Sacram. D. 16. sec. 3. & 4.

Quapropter mulier scienter contrahens cum viro voto Castitatis obstricto est particeps sacrilegæ promissionis à viro oblatæ, ac ab ea acceptatæ, acceptatio enim hæc est DEO injuriosa Can. nos novimus 17. quest. 2. Sanch. lib. 7. de matri. D. 11. num. 11. Nihilomi-

nus talis mulier tenetur reddere debitum exigenti, si exigentem à proposito non possit retrahere, Laym. lib. 2. tract. 3. c. 13. num. 4. vers. nunc probatur.

145. Quid censendum de matrimonio Catholicum cum hæreticâ, an licitum sit, atque adeo finè peccato ministretur. Respondeo per se loquendo Catholicum aut Catholicam peccare mortaliter tum quia agunt contra Can. cave 15. 28. q. 1. tum quia est periculum apostasiæ præsternum in muliere Catholicâ: tum quia est apertum periculum prolis malè, nempe in hæresi saltem in parte dimidiâ educandæ, siquidem si non expressè, saltem tacite paciscuntur, ut pars prolium acatholice educetur, quod peccatum est contra Ius Divinum, ac naturale. Obligant enim parentes juxta dictum jus instillare prolibus media salutis necessaria, inter quæ est fundamentale fides Catholicæ, Gobat. tract. 9. num. 216. attestans ita doceri ab omnibus per se loquendo.

Responsum extendeo etiam ad loca permixta Religionis cum cit. Gobat n. 218. post Tanner. Leff. aliosque Germanos DD. contra Sanch. lib. 7. D. 72. Perez Azor hisc. nim, cum non fuerint perspecti germanorū mores: non est in hac materia fidendum, sed prioribus attestantibus communiter majora mala, quam bona oriri ex similibus nuptiis. Et ideo Gobat. num. 220. post Tanner. tom 4. D. 8. quest. 4. n. 9; monet Parochos, ne quoad possunt, sicut contrahi ejusmodi matrimonia, nisi suscipiantur ex justa causa & nullum morale periculum subversionis substat. Excipit Tanner. num 91. approbatus à Gobat. num. 222. casum, in quo matrimonium Catholicæ cum Hæretico mul-

turp

tum promoveret bonum commune, tunc enim foret licitum, & si uxor nequireret a marito impetrare educationem universae proles in fide Catholica, non videri illicitum adjicere pactum, ut saltem pars filiorum Catholicè educetur, de cetero nihil præjudicando juri Catholicæ matris, omnimodè obligatae ad nitendum ut proles omnes Catholicè instituantur. *Responsum hoc dedi etiam in tract. Canonicis de matrim. num. 160.*

Hinc rectè ibidem **num 17.** decidi sponsalia inter Catholicum, & hæreticum, & multò magis Catholicæ cum hæretico. Per se loquendo esse irrita, si enim valeret eorum promissio, obligaretur uteque contrahere matrimonium, sed Catholicus, aut Catholicæ non potest obligari ad matrimonium contrahendum utpote sibi illicitum.

146. Gravius dubium est an minister sciens indignitatem petentis Eucharistiam ex solâ confessione possit negare citra revelationem, exprobationemve confessionis. Prima sententia negat, quia indignitatem petentis scit, ut non homo, seu modo humano, sed ut DEUS, seu ut Vicarius DEI, & Christi. Sed hoc ipso hac scientiâ uti nequit in foro externo, in quo petens Sacramentum Eucharistiae, habet jus petendi, ergo negari non potest, consequentia declaratur, sigillum confessionis obligat non solùm respectu aliorum sed etiam respectu pœnitentis, sed eti unicus esset præsens aliis, secundum omnes non posset negari sine revelatione confessionis, ergo nec eti nullus præsens sit, quia haec denegatio esset virtualis revelatio, ac locutio de confessio peccato cum petente Eucharistiam, sine

concessa ab eo licentia loquendi de illo, cíque exprobraret ipso factò peccatum.

Secunda sententia affirmat, obligatque ad denegandum, quia si denegatio Eucharistiae tunc est actus conformis potestati clavium, nec contra sigillum, minister potest, & debet denegare, sed est conformis potestati clavium, nec est contra sigillum: est conformis, nam potestatis clavium effectus est, ut eam habens indigos repellat; non etiam esse contra sigillum probatur exemplo: Confessarius sciens ex confessione pœnitentis propositum occidendi ipsum Confessarium, si pœnitens gladium apud ipsum depositum peteret, secundum ferè omnes posset negare, quin ageret contra sigillum, ergo etiam negare potest Eucharistiam, consequentia urgetur, eti enim Confessarius sciat peccatum ut DEUS, seu ut minister DEI in foro Sacramentali, attamen illa scientia est in homine, proinde hoc sensu sit humana, ergo potest eā uti, dum ejus usus non injuriat pœnitentem, nec infamat, nec scandalizat: sed non injuriat, quia re ipsa nullum habet jus petendi: non etiam infamat, cum apud alios non omittat bonam de se estimacionem, non scandalizat petentem, quod enim denegatio aliquam verecundiam in eo causet, haec non est grave incommodum, nec irrationaliter, ac injustum, præsertim cum non sit necesse pro causâ excusante illi objicere peccatum, sed causam allegare aliam, ut, quod nunc non possit commode satisfacere officio suo.

Dices dum alia causa non pretenditur, est hoc ipso quedam virtualis objurgatio, eti enim Sacerdos non exprimat pro causa peccatum confessum, pœnitens

tamen sufficienter eam intelligit. Respondeo id concedi, verum totum hoc consistere magis in discursu pœnitentis, quam in denegatione Sacerdotis, & incommodum, si quod est, imputandum est pœnitenti petenti iniquè rem sacram, non Sacerdoti utenti jure suo. Instantia solutionis est in exemplo allato, in quo occasione confessionis denegatur depositus gladius.

Ob hæc Soarez *tom. 3. in p. 3. D. 67. sec. 3* per totum prefert affirmativam speculativè loquendo, moraliter tamen in praxi vix est illi locus, sed negativæ, nisi extra confessionem agnoscat confessarius peccatum, quia ut practicari possit necessariae sunt istæ conditio[n]es: primæ ut sit certa petentis indignitas, secunda ut nullum sit scandalum, tertia absit omnis infamia, quarta omnis revelationis criminis suspicio, hæc autem omnia vix concurrere possunt.

Respondeo etiæ affirmativæ speculatio defendi possit, minimè tamen praxis, uti fatetur Soarez, cùmque securus Arriag. de *Sacram. D. 21. num. 12.*

Quam doctrinam confirmo quod omnis usus confessionis sit illicitus reddens confessionem difficultorem, sed si in proposito dubio foret licitus usus scientia confessionis redderet difficultorem confessionem, ut ex terminis constat, major est Haunold. *Theolog. speculativa lib. 4. tract. 4. num. 1031.* cum Lug. Dicastill. Arriag. &c.

147. Petes qualis notitia extra confessionem de peccato petentis Eucharistiam, aut pro matrimonij assistentia requiratur, ut licetè repelli possit. Respondeo Soarez *dit. sec. 3. vers. fin.* sufficere, si Sacer-

dos vedit crimen, certusque est non esse confessum, esto probari non possit per testes, quia denegatio hæc non est propriè punitio prærequiriens Judicarium processum, sed prudens Sacramenti administratio, ac quædam virtualis correctione secreta, ac paterna. Idem dic, si constet ex fide dignorum testimonio de pravo statu petentis, licet testes nolint prodi contestando ad eum convincendum. Sufficere violentam suspicionem ad negligendum, patet *num. 141.* quam vero occultum esse oporteat tum delictum, tum petitionem Sacramenti discis *ex num. 142.*

148. Sed inquires novi e. g. impedimentum matrimonij ex secreto naturali, aut juramento, possimque ac debeo negare assistentiam. Ratio pro negativa sententiæ est, quod denegare assistentiam nequeat, nisi opponat impedimentum, sed hoc opponere non potest, nisi frangat secretum naturale, ac juramentum. Respondeo affirmativè, quia secretum naturale, & juramentum non possunt obligare in præjudicium tertij, vel in permissionem irretiti impedimento, hic autem præjudicat conjugi ignorantis impedimentum, uti & futuræ proli, nocetque ipsi impedito utpote victuro in fornicatione.

At si Parochus novit impedimentum ex solâ confessione, ne assistat indigno, estne obligatus ante assistentiam à pœnitente petere licentiam loquendi cum ipso de re audita in confessione, ut hac obtentâ moneat eum, ut desistat. Pleisque obligant cum Coninch: simûlque eum adstringunt assistere: si vel neget facultatem loquendi, aut si post datam nolit desistere. Respondeo probabiliter negati.

negativè cum Sanch. lib. 3. de matr. D. 16. num. 16. Gobat *Theolog. Juridico-Moral c. 37. mitis à n. 23.* generatim enim confessarius ex rebus in confessione auditis non obligatur ad quidquam extra illam agendum, aut omit-

tendum, ad quod non obligatur, si confessionem nullam audivisset totâ vitâ. Ex doctrina trium proximè præcedentium numerorum subjicio quædam corollaria practica de sigillo confessionis.

§. XIX.

Corollaria fracti sigilli indireclè, seu in causâ.

149. **E**t si materia sigilli spectet propter ad Sacramentum pœnitentiae, est tamen etiam objectum præsentis tractatus cum in hoc instruendus sit studiosus Theologiae, quando effectus prævisi in causam imputari debeant eam ponenti. Unde cum sepe ex actione, aut omissione confessarij possit sequi revelatio peccati confessi, non importunè hic principaliora de sigillo subjicimus lectori non ingrata.

Corollar. primum. Confessarius fuisse publici, aut publicæ meretricis potest dicere iste & fur: illa est meretrix, nequit tamen dicere fur confessus est cum dolore suum furtum, meretrix suum meretricium, quia hoc est loqui de peccatis prout cognitis in confessione, quod nunquam licet, Soarez *tom. 4. in 3. p. de pœnit.* D. 33. *sec. 3. num. 6.* Econtrafas est loqui de peccatis prout aliâ viâ cognitis, et si sint audita in confessione.

Corollar. secundum. Confessarius in secunda confessione licite loquitur de

peccatis auditis in priore pro directione pœnitentis, quia in hac secunda agit vices Christi, quâ autem vicarius scit præterita, & statum ab illis pendente, & ideo suadetur, ut quis habeat confessarium stabilem, Haunold. *num. 1033.*

Corollar. tertium. Confessarius pœnitentem non absolvens non potest id ipsum dicere, sic enim revelaret indirectè secretum Sacramentale, non etiam potest asserere absolutionem, quia mentiretur, Soarez *sec. 6. num. 1.* dicere ergo debet functionem se munere suo.

Corollar. quartum non potest Confessarius imponere pœnitenti publicam pœnitentiam, nisi hanc sponte acceptet, Soarez *sec. 7. num. 3.* nisi id quod injungitur in peccatorum vindictam sit etiam remedium necessarium cavendi simile, aut tollendi scandalum, tunc enim potest præcipi e. g. ut dimittat tale officium, aut talen domum, aut conversationem cum tali persona, si nolit parere, dimittatur inabsolutus, si consentit sigillum non frangitur, cum totum fiat cum